

Hodnocení diplomové práce

Název: *Člověk v situaci smrti blízké osoby, pedagogický přístup a prevence*

Autor: *Ludmila Hlináková, DiS*

Diplomantka předložila zajímavou práci, psanou s osobním zaujetím. Ačkoli si autorka pro svoji práci stanovila několik náročných cílů (s. 7), podařilo se jí těchto cílů dosáhnout, samozřejmě v míře odpovídající povaze a rozsahu diplomové práce.

Předložená práce je rozdělena do šesti kapitol. První dvě kapitoly jsou věnovány smrti, její definici, chápání smrti v dějinách i v různých obdobích vývoje jedince a procesu vyrovnávání se se smrtí. Třetí kapitola pojednává o pomoci, kterou poskytuje pozůstalému rodina, církve nebo odborní poradci (např. psycholog). Čtvrtá kapitola je věnována pomoci při (znovu)nalezení smyslu života po ztrátě blízké osoby, a to na základě logoterapie. V páté kapitole uvádí autorka možnosti prevence a pomoci dětem ze strany učitelů v případech smrti blízké osoby. Šestá kapitola obsahuje popis a vyhodnocení kvalitativního výzkumu provedeného autorkou a návrhy konkrétních forem prevence a pomoci dětem, kteří ztratili blízkou osobu, v rámci školní třídy.

Autorka ve své práci výborně zkombinovala metodu reflexe na základě rešerši z vybrané literatury s kvalitativním výzkumem a s didaktickým výstupem. Práce je na vysoké literární úrovni. Autorka se vyjadřuje samostatně a výsledkem je velmi čtivé dílo (práci jsem četl opravdu „jedním dechem“). Při takto rozsáhlé diplomové práci pak ovšem neudivuje, že se setkáváme také s některými neobratnými výrazy, jako např. na s. 31 „dospívající věk“ nebo na s. 53 „varovník“, anebo s několika překlepy, např. na s. 18, 45, 49 ad.

Po stránce vnější úpravy i po stránce formální je práce provedena velmi pečlivě.

Pokud jde o obsah práce, jedná se o ucelené a přehledné dílo, v němž autorka solidně uvádí do situace umírajících a pozůstalých v dnešní společnosti a rovněž navrhuje způsob, jak tuto situaci zlepšit a poskytnout zejména dětem a mladým lidem patřičnou pomoc. Pokládal bych za vhodné některé části práce publikovat, např. v periodiku *Rádce pro učitele*.

Jedinou závažnější námitku mám k obsahu odst. 1.1 a 1.4. V odstavci 1.1 (Umírání a smrt v dějinách) mi chybí jakákoli zmínka o židovské a ranně křesťanské tradici, jakož i pojednání o chápání smrti v 16.-18. stol., případně o specifikách protestantského přístupu ke smrti. Odstavec 1.4 bych spíše nazval „teologické hledisko“ a při zpracování bych použil odborné teologické literatury. Tak bych se vyhnul jednak velmi zjednodušenému „lidovému dualismu“, který autorka převzala patrně od Kelnarové (s. 20-21) a rovněž podobně vyznívajícímu tradičnímu chápání smrti a posmrtného života převzatému z Katechismu katolické církve (s. 21-22). Pokud jsou tato tvrzení navíc prezentována nikoli jen jako „katolický pohled“, nýbrž jako „křesťanské hledisko“ (viz název), připadá mi jejich uvedení bez dalšího kritického komentáře poněkud zavádějící.

Kvalitativní výzkum prezentovaný v 6. kapitole byl proveden velmi dobře, za diskutabilní považuji pouze použití analytického příběhu pro shrnutí všech různých pohledů a fenoménů, které autorka při textové analýze objevila. Vytvoření takového příběhu mi připadá vhodné buď pro charakteristiku jednoho případu nebo jednoho typu. Zde bych považoval za vhodnější sestavit tabulku s použitím kategorií a kódů.

Předloženou diplomovou práci Ludmily Hlinákové hodnotím jako výrazně nadprůměrnou, **doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.**

Videň, 21. 5. 2008

doc. Michal Kaplánek, Th.D.
oponent